

Bevindingen Fakton

2021-07-29, versie 1, Burgerinitiatief TegenGas Merenwijk.

Inleiding

In deze notitie zijn de bevindingen van TegenGas verwoord over het Fakton rapport: “Fakton Eindrapport. Visie op de Leidse Energie opgave en de strategische beslissingen die voorliggen in de komende 5-10 jaar, 2021-05-21”. TegenGas is op dit rapport geattendeerd door de gemeente op 20 juli 2021.

Vele bevindingen zijn niet nieuw en daarom verwijzen wij tevens naar eerdere reviews en zienswijzen die aan de gemeente zijn verzonden [1, 4..7].

Bevindingen

Het rapport geeft geen antwoord op een energie strategie, het gaat eigenlijk alleen maar over het realiseren en implementeren van een warmtenet. Wat ontbreekt is een motivatie waarom de "burgers" een dergelijk net nodig zouden hebben. Dit warmtenet wordt bovendien voorzien voor de helft van Leiden, voor de andere helft ontbreekt een strategie. Het ware beter als de titel luidde: Een verkenning naar varianten van een warmtenet voor de helft van de Leidse woningen”.

Het rapport gaat ervan uit dat er gekozen is voor een warmtenet, en indiceert dan een voorkeur voor een z.g, multibronnen strategie en wil de krachten bundelen met de omliggende gemeentes. De multibronnen strategie houdt niets meer in dan het combineren van de Rotterdamse warmtepijp en diepe geothermie. Met z.g. Energy-Hubs wil ze een verbinding bouwen voor warmte via Warmtenet en Geothermie. Geothermie is hoogst onzeker en kent grote risico's, de afvalwarmte zal slinken omdat de industrie steeds minder energie gebruikt, nu al moet afval geïmporteerd worden. Het is bevreemdend dat de Leidse centrale in de binnenstad niet gebruikt wordt voor het warmtenet maar dat de warmte over 45 km aangevoerd zou moeten worden. Onduidelijk is of transportverliezen en winterbijstook zullen plaatsvinden met gekapte oerbossen.

Er wordt naar een warmtenet toe gepraat door de CO2 reductie over de periode 2020-2050 te berekenen. Maar het gaat er natuurlijk om wat de CO2 reductie per jaar in 2050 is ten opzichte van het ijkjaar. Daarmee diskwalificeert dit rapport zich sowieso. En nog belangrijker: innovatieve oplossingen inpasbaar zijn en blijven. TegenGas is van mening dat onomkeerbare beslissingen zoals een warmtenet, niet genomen kunnen en mogen worden zolang een duidelijk plan niet duidelijk is en randvoorwaardelijke technologie, zoals bijvoorbeeld de opslag van energie, niet geadresseerd is.

Waterstof wordt gemeld als oplossing voor de binnenstad. All-Electric (warmtepompen) is een scenario in Fakton waarbij de elektriciteit afkomstig zou zijn van de centrale in de binnenstad (Uniper). Het scenario waarbij je diezelfde waterstof naar de woningen van de Merenwijk distribueert is niet beschouwd, en er is niet gemotiveerd waarom niet.

Waarom er zo zwaar in het het elektriciteitsnet moet worden geïnvesteerd als je een warmtenet aanlegt is niet onderbouwd.

De Merenwijk wordt van het gas afgesloten door de gemeente en het Merenwijk warmtekavel aan commerciële partij verkocht door de gemeente [2]. Deze commerciële partij heeft een goudgerande business case.

Uit het rapport is af te leiden dat de investeringskosten per woning die aangesloten worden op het warmtenet circa 150.000 € bedragen, zie [3]. Daar komen nog de jaarlijkse (in)directe kosten bovenop. De belangrijke vraag welk deel van het totale bedrag voor rekening komt van ‘de belastingbetaler’ en welk deel ten laste komt van de woningeigenaar/bewoners blijft buiten beschouwing. Daarnaast kunnen investeringen worden gedaan door bedrijven die deze terug verdienen door het verhogen van de prijs van hun diensten/producten.

Referenties

[1] RES

[2] Bericht van de gemeente aan TegenGas op 23 juli 2021.

[3] Op slide 21 staat: De scenario's liggen allemaal dicht bij elkaar – om en nabij €4,5 miljard euro aan totale investeringen ten behoeve van het energiesysteem in Leiden. Op slide 46 wordt inzicht gegeven in wat verstaan wordt onder keteninvesteringen. Deze kosten worden direct of indirect betaald door de bewoner. Op slide 39 zijn de z.g. zoekgebieden warmtekavels ingetekend (de koopwoningen van de hele Merenwijk). Hier is te zien dat ongeveer de helft van Leiden op het warmtenet wordt aangesloten. Leiden heeft 124.077 inwoners in 60.538 woningen [<https://allecijfers.nl/gemeente/leiden/>]. De helft wordt aangesloten op het warmtenet, dus 30.000 woningen. De kosten per woning zijn dus: $4,5 \text{ E9} / 30 \text{ E3} = 0,15 \text{ E6} = 150.000 \text{ €}$.

[4] Bevindingen “Vervolgstudie duurzame warmte Merenwijk Leiden, Syntraal, 5 mei 2021”, Burgerinitiatief TegenGas, 2021-05-13.

[5] Zienswijze Ontwerp Omgevingsvisie Leiden 2040, Burgerinitiatief TegenGas

[6] Brief van Burgerinitiatief TegenGas aan alle raadsleden, Regionale Energiestrategie (RES 1.0), 2021-05-22

[7] Review RES 1.0, Burgerinitiatief TegenGas, 2021-05-13.